

Szenes Zoltán

Csapaterősítések Afganisztánban

December elsején Barack Obama amerikai elnök újabb intézkedéseket jelentett be az afganisztáni helyzet javítására, melyek egy ponton haladták meg a korábbi koncepciót: 2011 júliusától az amerikai csapatok megkezdik a hazatérést. A West Point-i katonai akadémián tartott beszédében elsősorban új kezdeményezésekre utalt a korábbi regionális afganisztáni stratégiában kitűzött célok elérése érdekében. Nem véletlen, hogy az elnök visszatérően, retorikai fordulatként használta a „megyünk tovább” szófordulatot.

A beszéd konkretizálta a *stratégia három elemét*: a feladatok megoldásához szükséges katonai erő nagyságát, a pozitív folyamatok és tevékenységek civil megerősítésének igényét, valamint a hatékony partnerség szükségességét Pakisztánnal. A 30 ezer újabb amerikai katona küldését az elnök „létfontosságú” nemzeti érdeknek nevezte, mert „Afganisztán nincs elveszve, de az al-Káida nemzetközi terrorhálózat jelentette veszély továbbra is létezik”. Kérte a szövetségeseket is, hogy küldjenek újabb erőket Afganisztánba. A NATO decemberi külügyminiszteri értekezleten a tagországok hétezer (köztük Magyarország 200) újabb katonát ajánlottak fel a jövő évben.

Az ENSZ vezetésével 2010. január végén a nemzetközi közösség Londonban tart Afganisztán-konferenciát, és ha sikeres lesz, további nemzetek (például Németország) tehetnek hozzájárulási bejelentést. Az amerikai csapatok megerősítését már a jövő év első felében végrehajtják, hogy az új erők minél gyorsabban átvegyék a bizton-

sági feladatok ellátását, az afgán hadsereg és rendőrség felkészítését, hiszen a stratégia eredendően 2011-es határidővel számolt. Vagyis a most kivonás (csökkentés) megkezdésére bejelentett határidő is az eredeti koncepcióban gyökeredzik.

Az elképzelés mögött nem nehéz felfedezni a sikeres iraki példát, amikor is a 2006-ban megromlott helyzet miatt 2007-ben jelentős erőket dobtak át az amerikaiak Irakba. Amikor javult a helyzet, David Petraeus tábornok javaslatot tett a csapatok kivonásának megkezdésére 2007 őszén. Az amerikai haderő létszámát először a megerősítés előtti szintre csökkentették, majd a biztonsági helyzetnek megfelelően folyamatosan vezényelték haza az egységeket, összhangban azzal a folyamattal, amely során az iraki erők fokozatosan vették át a biztonsági feladatokat az amerikaiaktól. Persze ma még nem lehet megmondani, hogy az „iraki” modell működni fog-e a teljesen más helyzetben lévő Afganisztánban, ahol a lázadók – egyes források szerint – ellenőrzésük alatt tartják az ország területének 70%-át, és a közelmúltban megnyitották az északi frontot. Mindenesetre a kezdeményezés most is – mint Irak esetében – a helyi parancsnoktól, Stanley McCrystal tábornoktól jött, és a döntés megszületésénél ott „bábáskodott” Petraeus tábornok is, aki ma az Afganisztánért is felelős Központi Parancsnokságot vezeti.

Obama elnök korábban 2009. év legfontosabb afganisztáni eseményének a választásokat nevezte. Csak az idő tudja megmutatni, hogy a bejelentett intézkedések meghozzák-e a várt sikert 2010-ben. ■